

Nhà khoa học Việt Nam tạo giống hoa lay ơn ra hoa theo ý muốn

Hoa lay ơn có ý nghĩa thể hiện tình cảm gắn bó, keo sơn, sự ấm áp, lòng biết ơn vô bờ bến với ông bà Tổ tiên. Hoa lay ơn (hoa đơn) với tên khoa học là *Gladiolus* là loại hoa được sử dụng nhiều trong ngày tết truyền thống của người Việt Nam. Lay ơn là loài hoa có thân cành khá dài, mang nhiều hoa (15 - 20 hoa /cành), có lá xanh hình lưỡi kiếm, cánh hoa mỏng như hình cánh bướm nhìn rất hấp dẫn chính vì vậy nhiều người thường tìm các cách cắm hoa lay ơn nghệ thuật để trang trí cho không gian nhà thêm đẹp mắt vào các dịp đặc biệt hay trang trí trong các nghi lễ quốc gia, các cuộc họp quan trọng. Thế nhưng cũng giống như những loài hoa có thân, cành mềm khác, hoa lay ơn cắm trong bình thường không giữ tuổi được lâu, vì chúng thường bị thối ở cuống gần vết cắt làm cho bông hoa nhanh bị héo, đôi khi có những nụ hoa còn bị héo trước khi nở. Điều khó khăn trong nghề trồng hoa hiện nay là rất nhiều củ giống phải nhập khẩu. Việc nội địa hóa giống hoa trong nước vẫn còn nhiều khó khăn. Xuất phát từ thực tế này, PGS.TS Đặng Văn Đông, Phó Viện trưởng Viện Nghiên cứu rau quả và cộng sự đã nghiên cứu, tạo ra giống hoa lay ơn có thể điều khiển được thời gian nở hoa, chất lượng hoa tốt.

PGS.TS Đặng Văn Đông và nhóm nghiên cứu đã thực nghiệm vùng trồng hoa lay ơn tại Quảng Ninh. Sản phẩm hoa lay ơn có tên Việt Hà do Viện Nghiên cứu Rau quả lai tạo từ nguồn giống lay ơn địa phương trong nước với giống lay ơn nhập nội từ Hà Lan. Cây sinh trưởng, phát triển rất khỏe, tỷ lệ mọc mầm đạt 99% sau 7-10 ngày trồng. Thời gian từ trồng đến xuất hiện ngồng hoa (ở điều kiện đồng bằng Sông Hồng) từ 60 - 65 ngày, từ trồng đến thu rộ 82 - 85 ngày. Cây trở bông đồng đều và khá tập trung, tỷ lệ trở bông/số cây trồng đạt 98%.

Giống hoa lay ơn của Viện Nghiên cứu Rau quả lai tạo có màu hồng cam, sau khi cắt có độ bền hoa cắm đạt từ 8 - 10 ngày. Cây có khả năng chống chịu rất tốt với bệnh khô đầu lá (đây là bệnh sinh lý, do các điều kiện môi trường gây ra) do vậy bộ lá rất xanh đẹp, hầu như không có vết bệnh. Chiều cao cây đạt 135 - 150 cm, số hoa >12 hoa/cành, đường kính cành hoa lớn 1,1 - 1,2cm, đường kính bông hoa to 10,5 - 11,2 cm, cành hoa mập cứng, rất dễ vận chuyển. Đặc điểm nở hoa của loài này là 5 - 6 nụ hoa/cành lên màu cùng thời điểm. Khác với các giống lay ơn khác, hoa dưới nở, gần tàn bông hoa trên ngọn mới nở - hoa lay ơn do nhóm nghiên cứu lai tạo nở gần như đồng loạt, tạo nên lọ hoa rất đẹp. Hoa có màu hồng cam, sau khi cắt có độ bền hoa cắm đạt từ 8-10 ngày. Thành công của nghiên cứu này giúp hạn chế việc phải nhập củ từ nước ngoài, có thể được trồng ở khắp mọi miền đất nước.

Điểm đặc biệt nữa của giống hoa lay ơn này là có thể điều khiển thời điểm ra hoa theo ý muốn. Để điều chỉnh cho hoa nở sớm có thể dùng biện pháp tưới phun nước ấm lên cây hoa để tăng nhiệt. Nếu quần thể cây sinh trưởng mạnh, chậm phân hoá mầm hoa và vươn hoa, dự tính sẽ nở muộn so với thị trường thì phải hãm khô, ngừng cung cấp nước đột ngột. Nhiệt độ không chỉ ảnh hưởng đến sự phân hoá và phát dục của hoa mà còn ảnh hưởng đến tốc độ sinh trưởng của nụ. Nụ đã được phân hoá gặp nhiệt độ thấp quá trình sinh trưởng sẽ bị chậm nên hoa cũng nở muộn. Nếu ruộng hoa sinh trưởng kém, có thể biểu hiện ra hoa sớm, cần bón tăng lượng đạm, tưới phân hữu cơ và đảm bảo đầy đủ nhu cầu nước của cây để làm chậm quá trình nở hoa. Do vậy người trồng hoa có thể tính toán để hoa nở đúng dịp Tết, đẹp lại thu nhập cao hơn so với một số giống lay ơn nhập khẩu khác.

P.T.T (tổng hợp)

Nguồn: Cục Thông tin khoa học và công nghệ quốc gia